

Scenariusz I

Propozycja lekcji wychowawczej

E-wolontariat – jak mądrze pomagać, wykorzystując internet

Zajęcia: 45 minut

Poziom nauczania: klasa VII i VIII szkoły podstawowej oraz szkoła średnia

Forma zajęć: burza mózgów, praca w grupach, dyskusja

Cele dydaktyczne – po zakończeniu zajęć uczeń:

- będzie wiedział, czym jest e-wolontariat i kim są e-wolontariusze;
- będzie potrafił podać przykłady popularnych projektów e-wolontariackich;
- pogłębi rozumienie pojęcia bezinteresowności;
- będzie świadom zarówno korzyści z e-wolontariatu, jak i jego potencjalnie słabych stron;
- określi obszary e-wolontariatu, w które byłby gotów się zaangażować;
- zdobędzie doświadczenie, symbolicznie wspierając akcję społeczną online;
- zyska świadomość, że wolontariat to sposób na wzbogacenie swojego CV.

Przebieg zajęć:

Wprowadzenie | 10 min

Nauczyciel pyta uczniów, skąd czerpią na ogół informacje encyklopedyczne. Jeśli jedną z odpowiedzi będzie Wikipedia, poinformuje uczniów, że jest to projekt oparty na e-wolontariacie. Jeśli nie, po wysłuchaniu propozycji uczniów nauczyciel sam wspomina Wikipedię jako źródło wiedzy i objaśnia, na jakich zasadach działa.

Przeprowadza krótką rozmowę na temat, kim wobec tego są e-wolontariusze i czym ich rola różni się od wolontariuszy tradycyjnych, np. pakujących paczki dla potrzebujących czy podających biegaczom wodę podczas maratonu.

E-wolontariat: co to takiego?

E-wolontariat to wolontariat wykonywany za pośrednictwem internetu. Od wolontariatu tradycyjnego różni się tylko tym, że:

- e-wolontariusze wykonują swoje zadania zdalnie, na odległość, a nie w siedzibie organizacji czy w miejscu realizacji projektu;
- zadania e-wolontariuszy to najczęściej tzw. mikrozadania, czyli zadania o małej złożoności, polegające na wykonaniu jednej konkretnej czynności, co zajmuje krótki czas (maksymalnie kilka godzin).

Kim są e-wolontariusze?

E-wolontariusze to takie same osoby jak wolontariusze tradycyjni: pełne zaangażowania, empatii, chęci wspierania ważnych dla nich projektów społecznych. Pomagają przez internet, ponieważ często nie mają innej możliwości – studiują lub pracują do późna i nie mogą przyjść do siedziby organizacji w godzinach jej pracy, zajmują się rodziną i mają wolny czas tylko późnym wieczorem, są osobami z niepełnosprawnościami albo mieszkają w miejscu, w którym nie działa żadna interesująca ich organizacja.

Część główna | 30 min

Burza mózgów

Nauczyciel zadaje pytanie naprowadzające: „Czy znacie inne projekty e-wolontariackie, których działanie jest uzależnione od pracy zdalnej wolontariuszy?”. Może wspomnieć uczniom o bibliotece Wolne Lektury, w której tworzenie są zaangażowani e-wolontariusze, lub TED Talks, gdzie e-wolontariusze tłumaczą krótkie filmiki na przeróżne języki.

Inne propozycje projektów: anglojęzyczne [Be My Eyes](#) czy rodzime [Otwarte Zabytki](#).

Dyskusja

Nauczyciel pyta o doświadczenia uczniów w e-wolontariacie, być może niektórzy mieli okazję włączać się w projekty społeczne online, chociażby klikając w brzuszki Pajacyka ([pajacyk.pl](#)).

Pytania pomocnicze do dyskusji: Jaka była wasza motywacja, gdy postanowiliście się przyłączyć do e-wolontariatu? Dlaczego ludzie się angażują? Jakie zalety e-wolontariatu dostrzegacie? Co może być trudne w takiej formie wolontariatu?

Projekt e-wolontariacki to projekt, w którym siłą napędową są e-wolontariusze – to oni wykonują kluczowe zadania, mają wpływ na kształt i rozwój projektu. Gdyby nie oni, realizacja projektu albo nie byłaby w ogóle możliwa, albo byłaby znacznie utrudniona.

Podpowiedzi dla nauczyciela:

Powody angażowania się:

- potrzeba serca,
- wdzięczność dla konkretnej organizacji,
- osobiste trudne doświadczenia,
- względy praktyczne, np. zdobycie punktów do wybranego liceum (zaświadczenie o e-wolontariacie wystawiane przez niektóre organizacje).

Zalety e-wolontariatu:

- możliwość wybrania sprawy nam bliskiej,
- dowolność czasu i miejsca wykonywania pracy na rzecz osób czy organizacji (istotne np. dla osób ze słabo skomunikowanych miejscowości, dla osób z niepełnosprawnością, dla nocnych marków),
- możliwość wspierania bardzo konkretnych spraw czy organizacji bez konieczności angażowania dużej ilości energii na wdrożenie, dojazdy itd.,
- atrakcyjna opcja kontaktu społecznego dla introwertyków,
- możliwość zdobycia doświadczenia zawodowego,
- możliwość doskonalenia i zdobycia nowych umiejętności,
- punkty dodatkowe podczas rekrutacji do szkoły średniej.

Potencjalne trudności:

- brak bezpośredniego kontaktu z zespołem,
- znużenie pracą przy komputerze,
- trudności z zasięgiem lub dostępem do sieci,
- bariery językowe,
- brak wystarczających umiejętności,
- brak wystarczającej znajomości języka obcego.

9 powodów, dla których warto zostać e-wolontariuszem:

E-wolontariusze działają społecznie za pośrednictwem internetu. Czasem działają w domu, czasem w autobusie, czasem na plaży lub w górach, za to zawsze w pełnej gotowości i z chęcią do pomagania innym. Naprawdę warto zostać e-wolontariuszem/-ką! Taka forma zaangażowania społecznego daje mnóstwo satysfakcji i innych korzyści. Jakich? Przedstawiamy dziewięć najpopularniejszych, gotowych do zaprezentowania uczniom.

Jako e-wolontariusz/-ka:

1. Nie nudzisz się w internecie.
2. Zdobycie cenne umiejętności, doświadczenie i kontakty.
3. Poznajesz ludzi, dla których ważne są te same wartości.
4. Dowiadujesz się, jak dużo ciekawych projektów społecznych dzieje się wokół Ciebie.
5. Wykorzystujesz swoje unikatowe umiejętności dla dobra innych.
6. Możesz dzielić się własnymi pomysłami oraz zainspirować się pomysłami innych.
7. Możesz pomagać, skąd chcesz i kiedy chcesz – e-wolontariat umożliwia globalny zasięg.
8. Jeśli zależy ci na zdobyciu doświadczenia w wolontariacie i potrzebujesz zaświadczenia o zaangażowaniu w sprawy społeczne – wiele projektów e-wolontariackich ci to umożliwi.

Choćby portal [TuDu!](#)

Zdarza się, że na różnych etapach życia potrzebne jest zaświadczenie o odbyciu wolontariatu. Na przykład podczas rekrutacji do niektórych liceów. E-wolontariat może być wówczas świetnym rozwiązaniem, zwłaszcza w dobie pandemii. (Pamiętaj, żeby upewnić się w każdej instytucji, jakie ma wymagania dotyczące form wolontariatu!).

9. Możesz po prostu #RobićDobro.

Praca w grupach dwu-, trzyosobowych

Nauczyciel wydaje polecenie: „Wyobraźcie sobie, że macie wolne popołudnie. Zależy wam, żeby ten czas wykorzystać z pożytkiem dla innych. Zastanówcie się, w jakim obszarze chcielibyście się zaangażować, i poszukajcie projektu, w którym obecnie są potrzebni e-wolontariusze”.

Rodzaje projektów e-wolontariackich, w które można się angażować, ze względu na cel:

- crowdfunding i e-dobroczynność – zbieranie środków finansowych i materialnych na dany cel,
- crowdsourcing – wspólne rozwiązywanie problemów lub poszukiwanie nowych pomysłów,
- dziennikarstwo obywatelskie – wykonywane przez dziennikarzy amatorów w interesie społecznym,
- e-learning – uczenie się za pośrednictwem internetu,
- gromadzenie wiedzy – tworzenie zasobów wspólnej wiedzy,
- mapowanie – społecznościowe tworzenie map obrazujących dany problem, zjawisko lub obiekty,
- pomoc i samopomoc – zapewnianie wsparcia osobom w potrzebie.

Zadanie do wykonania w tych samych podgrupach

Nauczyciel zaprasza uczniów do symbolicznego sprawdzenia, jak działa e-wolontariat. Proponuje im wsparcie jednego z tzw. [klikaczy](#), np. na stronie [poomoc.pl](#).

Za pojedyncze kliknięcie w baner sponsorzy płacą określoną kwotę, np. każdorazowy „klik” w Pajacyka daje 5 gr na posiłek dla dziecka, czyli 35 gr tygodniowo, około 1,50 zł miesięcznie, a w skali roku blisko 17–18 zł. Jeśli mamy więcej niż jedno urządzenie mobilne, np. laptopa, telefon i tablet, z którego codziennie pomożemy, okazuje się, że wsparliśmy Polską Akcję Humanitarną kwotą 50 zł, a z naszej kieszeni nic nie ubyło. Taka suma to aż miesiąc obiadów w typowej stołówce szkolnej dla jednego dziecka.

Strony mogą zaliczyć tylko jedno kliknięcie dziennie, dlatego powinno się robić to każdego dnia. Żeby nie szukać samemu klikaczy, polecamy witrynę [poomoc.pl](#), która umożliwi szybkie klikanie.

Najsprawniej będzie, jeśli ustawimy sobie taką stronę jako stronę startową lub zainstalujemy przypomnacz.

Podsumowanie i zadanie domowe dla chętnych | 5 min

(wedle uznania nauczyciela)

Nauczyciel podsumowuje krótko meritum zajęć, zachęca do działań e-wolontariackich w obszarach wybranych przez uczniów.

Polecenie domowe (opcjonalnie): „Zaangażujcie się w nadchodzącym tygodniu w jeden z projektów omawianych w podgrupach lub na forum. Sprawdźcie, jak się czujecie w trakcie swoich działań e-wolontariackich i po ich zakończeniu. Czy nabierzecie ochoty na więcej?”